

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

SPRENDIMAS

DĖL K. G. IR *ERGO INSURANCE SE* GINČO NAGRINĖJIMO

2017 m. rugpjūčio 16 d. Nr. 242-348

Vilnius

Lietuvos bankas gavo K. G. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo pareiškėjas prašė išnagrinėti tarp jo ir *ERGO Insurance SE*, Lietuvoje veikiančios per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2017 m. gegužės 9 d. įvyko eismo įvykis, kuriame buvo sugadintas pareiškėjo automobilis „Subaru SVX“, valst. Nr. (*duomenys neskelbiami*) (toliau – automobilis). Į automobilio galinę dalį atsitrenkė kitas automobilis, kurio valdytojo civilinę atsakomybę pagal privalomojo transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutartį buvo apdraudęs draudikas. Eismo įvykį patvirtina vairuotojų užpildyta eismo įvykio deklaracija. Draudikas nusprendė pareiškėjui išmokėti 102,34 Eur draudimo išmoką, atlyginančią eismo įvykyje patirtus nuostolius dėl automobilio kairės pusės sparno ir žibinto sugadinimo. Pareiškėjas su draudiko nustatyta nuostolių apimtimi ir draudimo išmokos dydžiu nesutiko, tarp šalių kilo ginčas.

Kreipimesi į Lietuvos banką dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pareiškėjas prašo, kad draudikas išmokėtų visą kompensaciją už eismo įvykyje patirtą žalą. Pareiškėjo teigimu, 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio metu kitas automobilis atsitrenkė į pareiškėjo automobilį ir sugadino transporto priemonės priekines detales, t. y. priekinį buferį, kairės pusės sparną ir žibintą. 2017 m. gegužės 11 d. draudiko darbuotojui susisiekus su pareiškėju buvo gauta informacija, kad draudimo išmoka, atlyginanti eismo įvykio metu sugadinto priekinio buferio dažymo išlaidas, nebus mokama, nes dalis šios detalės buvo sugadinta kito eismo įvykio metu. Pareiškėjo teigimu, draudikas nurodė, kad už priekinio buferio remontą pareiškėjui jau yra kompensuota žala, tačiau detalė dar nėra suremontuota, todėl pareiškėjas žalos nepatyrė. Pareiškėjas, nesutikdamas su tokiu draudiko nurodytu argumentu, pažymi, kad šis naujas sugadinimas yra visiškai kitoje automobilio buferio vietoje nei ankstesnio įvykio metu patirti sugadinimai, dėl šios priežasties, vadovaudamasis žalos kompensavimo principais ir teisės normomis, nurodytomis Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (CK), prašo Lietuvos banko rekomenduoti draudikui proporcingai kompensuoti žalą už tą buferio dalį, kurioje yra padaryti sugadinimai.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas nurodė nesutinkąs su pareiškėjo reikalavimais ir prašo juos atmesti. Draudikas nurodo, kad priimdamas sprendimą vadovavosi Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (TPVCAPDĮ) 3 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 47 punktu. Draudikas atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi pažymėjo, kad jam apžiūrint pareiškėjo automobilį buvo užfiksuoti tokie automobilio priekinės kairės pusės sugadinimai ir nustatyta jų remonto apimtis: priekinio buferio kairės pusės sugadinimas (dažymas), priekinio kairės pusės sparno sugadinimas (dažymas), priekinio kairės

pusės žibinto sugadinimas (poliravimas). Apžiūros metu taip pat buvo nustatyta, kad priekinio buferio kairėje pusėje dar iki 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio buvo sugadinimai, kuriuos siekiant pašalinti visa detalė turėjo būti perdažyta (dalinis subraižytos detalės vietos dažymas technologiškai nenumatytas, turi būti dažoma visa detalė). Dėl šios priežasties, draudikui tiriant įvykio aplinkybes, iš kitos draudimo kompanijos buvo gauta informacija, kad pareiškėjo automobilio priekinio buferio kairės pusės sugadinimai nėra susiję su 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykiu. Draudikas pažymi, kad šie sugadinimai buvo padaryti dar 2016 m. gruodžio 14 d. eismo įvykio metu ir dėl šio įvykio metu padarytos žalos atlyginimo buvo kreiptasi į kitą draudimo kompaniją, kuri išmokėjo draudimo išmoką, atlyginančią automobilio priekinio buferio dažymo išlaidas. Dėl šios priežasties draudikas, atsižvelgdamas į automobilio priekinio buferio sugadinimų, buvusių iki 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio, pobūdį bei apimtį, taip pat įvertinęs 2017 m. gegužės 9 d. įvykio metu padarytų automobilio priekinio buferio sugadinimų pobūdį ir dydį, konstatavo, kad 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio metu papildoma žala pareiškėjo automobilio priekiniam buferiui nebuvo padaryta. Draudiko teigimu, jis tokią išvadą padarė dėl to, kad automobilio priekinis buferis buvo sugadintas ir siekiant pašalinti sugadinimus turėjo būti perdažytas visas apimtimi dar iki 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio. Po 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio neatsirado būtinybė atlikti didesnės apimties automobilio priekinio buferio remonto darbų nei tie, kurie turėjo būti atlikti dėl iki įvykio buvusių defektų pašalinimo. Taigi, draudiko nuomone, transporto priemonės priekinio buferio vertė nesumažėjo.

Be to, draudikas, pateikdamas atsiliepimą į pareiškėjo kreipimąsi, taip pat nurodė, kad jeigu draudikas išmokėtų išmoką, atlyginančią iki įvykio jau buvusio sugadinto automobilio priekinio buferio dažymo išlaidas, transporto priemonės savininko padėtis po žalos atlyginimo būtų pagerinta ir taip būtų pažeistas visiško nuostolių atlyginimo principas, pagal kurį nukentėjusiajam trečiajam asmeniui turi būti atlyginta tik tiek, kiek pastarasis dėl atsakingo asmens veiksmų iš tikrųjų prarado.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 (2016 m. sausio 28 d. redakcija) patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Kaip matyti iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų ir informacijos, iš esmės tarp šalių ginčas kilo dėl draudimo išmokos dydžio. Šalys nesutaria, ar draudiko apskaičiuota draudimo išmokos pakanka pareiškėjo patirtiems nuostoliams atlyginti, ar draudikas privalo išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią automobilio priekinio buferio dažymo išlaidas.

Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir draudimo išmokos mokėjimo pagrindus bei principus įtvirtina TPVCAPDĮ. TPVCAPDĮ 15 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė, pagal kurią turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Minėta žalos dydžio nustatymo taisyklė detalizuota Taisyklių 13 punkte, kuriame nustatyta, kad nukentėjusio trečiojo asmens transporto priemonei padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis atsakingo draudiko įgaliotų asmenų (ekspertų) ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis arba išvadomis, įmonės, kurioje remontuojamas sugadintas turtas, pateiktais šio turto remonto išlaidų skaičiavimais ir (ar) atsižvelgdamas į įmonės, kuri turi teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus ar remonto išlaidų pagrindimo dokumentus, taip pat į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį įrodančius dokumentus.

Taisyklių 15 punkte numatyta, kad žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas atkuriant sugadintą turtą ar jo dalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Jeigu nukentėjęs

trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos būtinos turto remonto išlaidos (be PVM) atkuriant sugadintą turtą ar jo dalių ir (ar) dalių rinkos vertę iki eismo įvykio.

Lietuvos banko vertinimu, pagal Taisyklių 15 punkte reglamentuotas nuostatas, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, nustatymas siejamas su tikslu atkurti sugadinto turto, jo dalių arba dalių rinkos vertę iki eismo įvykio. Taip yra užtikrinamas visiško nuostolių atlyginimo principo įgyvendinimas (CK 6.251 straipsnis). Laikytina, kad šis principas būtų pažeistas ne tik tada, kai nukentėjusiajam trečiajam asmeniui būtų išmokėta per maža draudimo išmoka, bet ir tada, kai išmokėta draudimo išmoka viršytų nukentėjusiojo trečiojo asmens patirtus nuostolius, taip jam sudarant sąlygas nepagrįstai praturtėti.

Vertinant visus dėl bylos pateiktus dokumentus, buvo nustatyta (dėl to tarp šalių ginčo nėra), kad 2016 m. gruodžio 14 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu buvo sugadintas pareiškėjui priklausantis automobilis. Po šio eismo įvykio draudimo bendrovė, kuri buvo apdraudusi žalą padariusio asmens civilinę atsakomybę, įvertino pareiškėjo automobilio sugadinimus ir nustatė, kad eismo įvykio metu buvo sugadintas automobilio priekinis buferis. Įvertinusi sugadinto priekinio buferio defektų pobūdį, draudimo bendrovė pareiškėjui išmokėjo 122,50 Eur draudimo išmoką, atlyginančią sugadintos detalės dažymo išlaidas, ir pareiškėją grąžino į turtinę padėtį, buvusią iki 2016 m. gruodžio 14 d. eismo įvykio.

2017 m. gegužės 9 d. įvyko dar vienas eismo įvykis, kurio metu pakartotinai buvo sugadinta pareiškėjo transporto priemonė. Kadangi draudikas buvo apdraudęs eismo įvykio kaltininko civilinę atsakomybę, pareiškėjas kreipėsi į draudiką, prašydamas išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio patirtus nuostolius. Draudikas, administruodamas 2017 m. gegužės 9 d. įvykį ir įvertinęs pareiškėjo automobilio sugadinimus, nustatė, kad dalis transporto priemonės priekinio buferio sugadinimų negalėjo būti padaryti 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio metu. Draudikas, atsižvelgdamas į nustatytas aplinkybes bei bendradarbiaudamas su kitomis draudimo kompanijomis, gavo informacijos, kad automobilio priekinis buferis buvo apgadintas kito eismo įvykio metu, o už jo remontą jau yra išmokėta draudimo išmoka, kuri buvo skirta viso priekinio buferio dažymo išlaidoms atlyginti.

Iš byloje esančių duomenų matyti, kad po 2016 m. gruodžio 14 d. eismo įvykio pareiškėjas neatliko jokių automobilio remonto darbų, o sugadintas automobilio priekinis buferis nebuvo perdažytas. Pareiškėjas iš esmės neginčija, kad automobilio priekinis buferis po 2016 m. gruodžio 14 d. eismo įvykio nebuvo perdažytas. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pareiškėjas nėra panaudojęs jam 2016 m. išmokėtos draudimo išmokos pagal paskirtį.

Lietuvos banko vertinimu, nagrinėjant šį individualų ginčą esmine aplinkybe laikytina tai, kad pareiškėjui jau yra išmokėta draudimo išmoka, skirta atlyginti automobilio buferio dažymo išlaidas, kurios pareiškėjas nepanaudojo pagal paskirtį. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad nors po 2016 m. gruodžio 14 d. eismo įvykio pareiškėjas, gavęs draudimo išmoką, negrąžino savo transporto priemonės į iki eismo įvykio buvusią padėtį, 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio metu žala transporto priemonės priekiniam buferiui taip pat buvo padaryta. Pažymėtina, kad ir iki 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio automobilio priekinis buferis nebuvo bevertis, todėl eismo įvykio metu pakartotinai jį sugadinus pareiškėjas patyrė papildomą žalą, nes priekinio buferio vertė sumažėjo. Dėl šios priežasties, vadovaujantis anksčiau nurodytomis teisės aktų nuostatomis, darytina išvada, kad pareiškėjui mokėtina draudimo išmoka turi būti apskaičiuota pagal būtinas automobilio remonto išlaidas (be PVM) atkuriant sugadintos automobilio dalies rinkos vertę iki eismo įvykio.

Įvertinus šias aplinkybes, atsižvelgiant į visiško nuostolių atlyginimo principą (CK 6.251 straipsnis), reikalavimą prievolės vykdyti tinkamai ir sąžiningai (CK 6.38 straipsnio 1 dalis), manytina, kad draudiko priimtas sprendimas atsisakyti mokėti draudimo išmoką, atlyginančią 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio metu apgadinto priekinio buferio remonto išlaidas, neatitinka teisės aktuose nustatytų nuostatų. Pažymėtina, kad Lietuvos bankui įvertinus 2017 m. gegužės 9 d. eismo įvykio metu apgadinto priekinio buferio sugadinimų pobūdį ir apimtį bei vadovaujantis protingumo, sąžiningumo ir teisingumo reikalavimais (CK 1.5 straipsnis), darytina išvada, kad

apgadinimų pažeidimui proporcingu mokėtinos draudimo išmokos sumažinimu laikytinas 50 procentų dydis.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Patenkinti pareiškėjo K. G. reikalavimą ir rekomenduoti draudikui išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią 50 procentų pareiškėjo automobilio priekinio buferio dažymo išlaidų.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtos rekomendacijos, tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Reguliuojamos rinkos priežiūros skyriaus
viršininkas, pavaduojantis Finansinių paslaugų
ir rinkų priežiūros departamento direktorių

Vaidas Cibas